

USNESENÍ

Vrchní soud v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Ladislava Bognára a soudců Mgr. Jakuba Černoška a Mgr. Petra Juračky ve věci

navrhovatele: **Antonín P.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Lucií Radkovičovou
sídlem Břežánecká 758/2, 158 00 Praha

za účasti: **1. CAMPA – NET a.s. "v likvidaci"**, IČO 27770567
sídlem 28. října 892/11, 790 01 Jeseník
2. Miroslav P., narozený xxx bytem xxx
3. Ing. Jaroslav S., narozený xxx bytem xxx

o jmenování chybějících členů představenstva, k odvolání 1. účastnice proti usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 16. 6. 2023 č. j. 44 Cm 22/2021-231, ve znění usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 8. 2. 2024 č. j. 44 Cm 22/2021-279,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se **mění** tak, že návrh na jmenování členů představenstva se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně.
- III. Navrhovatel je povinen nahradit České republice na účet Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci, náklady řízení, jejichž výše a splatnost bude stanovena samostatným usnesením.
- IV. Navrhovatel je povinen zaplatit účastnici 1. náklady odvolacího řízení ve výši 600 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- V. Navrhovatel a účastníci 2. a 3. nemají navzájem právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.
- VI. Navrhovatel je povinen zaplatit soudní poplatek z odvolání ve výši 2.000 Kč na účet Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci, ve lhůtě tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

1. Shora označeným usnesením soud prvního stupně jmenoval Miroslava P. a Ing. Jaroslava S. členy představenstva společnosti CAMPA-NET a.s. "v likvidaci", a to na dobu, než budou řádně zvoleni chybějící členové představenstva (výrok I) a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).
2. V odůvodnění uvedl, že návrh byl podán z důvodu absence stanovami či zákonem stanoveného počtu členů představenstva, jehož členům funkce zanikla. Právní zájem navrhovatel spatřoval ve skutečnosti, že společnost nemá delší dobu obsazen statutární orgán a řízení o pohledávkách,

které mohou být jejím příjmem, jsou v důsledku této situace zastavována; společnost nemá rovněž možnost komunikace s orgány veřejné správy a bankami.

3. Společnosti ustanovený opatrovník namítal, že není důvodu, aby soud návrhu vyhověl, protože předmětné řízení nemá sloužit k překonání rozporů mezi členy společnosti, kteří se nedokáží shodnout na osobách, které by mohli jmenovat členy statutárního orgánu – představenstva. V takovém případě by bylo na místě ze strany soudu vydat rozhodnutí o zrušení společnosti a jmenování likvidátora, což již ve vztahu k dané společnosti učiněno bylo. Není v zájmu společnosti, aby funkce členů statutárního orgánu vykonávaly osoby navržené návrhatelem, jelikož je dán předpoklad, že zájmy těchto osob nejsou slučitelné se zájmem společnosti, resp. že se nejedná o osoby vhodné, neboť 2. účastník se ve vztahu ke společnosti chová způsobem hrubě porušující péči řádného hospodáře, pročež mu byla pravomocně uložena povinnost nahradit společnosti způsobenou škodu v rozsahu převyšujícím 9 000 000 Kč. Pokud jde o 3. účastníka, pak ten je vůči 2. účastníkovi osobou blízkou s tím, že zpravidla jedná ve vzájemné koordinaci a patrně by tak činil i v případě svého jmenování do funkce člena představenstva.
4. Soud prvního stupně konstatoval, že společnost vstoupila do likvidace rozhodnutím valné hromady, a dosud jí nebyl ustanoven likvidátor. Návrhu vyhověl, jelikož nezjistil žádné zákonné překážky pro jmenování navrhovaných členů představenstva společnosti. Pokud šlo o argumenty opatrovníka společnosti, který se kriticky vyjadřoval k navrhovaným členům představenstva, pak vycházel z obsahu spisu, a to zejména z podání akcionáře Karla S., který však není účastníkem řízení, tudíž k těmto podáním soud nepřihlížel. Soud pouze posuzoval argumenty opatrovníka ohledně škody způsobené společností 2. účastníkem. Sice bylo o této škodě pravomocně rozhodnuto, avšak dozorčí rada dle vyjádření jejího předsedy JUDr. Romana B. neshledala zavinění 2. účastníka a na to navazující vznik škody pro společnost, a proto proti 2. účastníkovi nebude podávat žalobu na náhradu újmy. Pokud jde o 2. účastníka, tak neexistuje žádné rozhodnutí o jeho vyloučení z výkonu funkce člena statutárního orgánu jakékoliv společnosti a není tedy důvodná obava opatrovníka, že by 2. účastník přestal splňovat podmínky pro výkon funkce ve smyslu § 155 odst. 1 OZ. K další námitce opatrovníka konstatoval, že 3. účastník není vůči 2. účastníkovi osobou blízkou ve smyslu příslušných ustanovení OZ, opatrovník žádným způsobem nezobektivizoval své tvrzení, o jejich jednání ve vzájemné koordinaci a shodě. Soud vzal v potaz, že 2. účastník je zakládající osobou společnosti, má znalost o chodu společnosti a její problematice, je 50 % akcionářem, tudíž je v jeho zájmu, aby nečinil úkony v neprospěch společnosti. Nutnost existence statutárního orgánu společnosti byla odůvodněná, „společnost je ve finální fázi existence, zůstává zachovat běžný chod společnosti jako přístup k bankám, podepisování, podání vůči finančnímu úřadu, pokračování v soudních řízeních, která jsou blokována pro nedostatek způsobilosti účastníka 1), tedy společnosti, být účastníkem řízení.“ Jmenování členové „jsou osoby, které byly a jsou účastny na chodu společnosti...jedná se tedy o vhodné osoby, u kterých nebyly zjištěny žádné zákonné překážky pro to, aby návrhu bylo vyhověno.“
5. Proti tomuto usnesení podala společnost prostřednictvím ustanoveného opatrovníka odvolání. Zejména namítala, že 2. účastník byl již dvakrát, byť nepravomocně, vyloučen z výkonu funkce člena statutárního orgánu jakékoliv společnosti, a proto se jeho jmenování do funkce člena statutárního orgánu jeví krajně nevhodným, a to z důvodu reálné obavy, že nebude vůbec schopen tuto funkci zastávat. Současně by rovněž neměla být členem statutárního orgánu společnosti osoba, která vůči dané společnosti porušovala svou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Závěr soudu závislý toliko na úvaze, že škůdce je vhodnou osobou pro výkon funkce člena statutárního orgánu, neboť se dozorčí rada rozhodla škodu nevymáhat, nemůže obstát. Významný je objektivní stav, tj. že 2. účastník porušil svou povinnost jednat s péčí řádného hospodáře, což pravomocně kvalifikoval soud v jiném řízení. Pokud jde o vztah 2. a 3. účastníka, pak se nutně nejedná o vztah „osob blízkých“ ve smyslu občanskoprávní definice, což není nezbytným kvalifikačním kritériem. Významné je, že tyto osoby jednájí ve shodě, jsou vzájemně propojené, a že je dána důvodná obava

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Sedláčková.

jednání těchto osob ve shodě. Rovněž by nemělo být opomenuto, že 3. účastník nebyl v řízení o jmenování opětovně jmenován likvidátorem, neboť jej soud neshledal vhodnou osobou. Ve zbývající části opatrovník polemizoval nad smyslem a účelem tohoto řízení, resp. zdůvodňoval, proč nemá být předmětné řízení nástrojem pro překonání rozporů mezi společníky, kteří se nejsou schopni shodnout na členech svého statutárního orgánu. Napadené rozhodnutí by proto mělo být změněno tak, že se návrh zamítá, event. zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

6. Podle navrhovatele opatrovník nehájí zájmy společnosti, nýbrž zájmy Karla S., který není účastníkem řízení. Pokud opatrovník poukazoval na nepravomocná rozhodnutí o vyloučení 2. účastníka z výkonu funkce statutárního orgánu, pak zcela opomněl, že zmíněná rozhodnutí byla odvolacím soudem zrušena. Navrhovatel respektuje existenci pravomocného rozhodnutí o způsobení škody pro porušení péče řádného hospodáře, avšak s ohledem na dlouholetou činnost 2. účastníka, ze které společnost profitovala, rozumí rozhodnutí dozorčí rady nárok vůči 2. účastníkovi neuplatňovat. Ostatní tvrzené důvodné obavy opatrovníka nebyly nijak konkretizovány a hlavně prokázány. Jelikož navrhovatel prokázal právní zájem na jmenování chybějících členů a byly splněny podmínky pro vyhovění jeho návrhu, postupoval soud prvního stupně správně, jmenoval-li 2. a 3. účastníka členem statutárního orgánu (představenstva) společnosti.
7. Účastník 2 se ztotožnil s vyjádřením navrhovatele k odvolání a ve shodě s ním požadoval vyhovění návrhu.
8. Účastník 3 se k odvolání nevyjádřil; na závěr shodně s navrhovatelem požadoval potvrzení napadeného usnesení.
9. Odvolací soud poté, co dovedl, že včas podané přípustné odvolání oprávněnou osobou obsahuje náležitosti stanovené ust. § 205 odst. 1 OSŘ a odvolací důvody dle ust. § 205 odst. 2 OSŘ, přezkoumal usnesení soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné.
10. Co do obsahu spisu a procesního postoje účastníků řízení z důvodu stručnosti a přehlednosti tohoto rozhodnutí odkazuje odvolací soud na odůvodnění napadeného usnesení a výše uvedená stanoviska účastníků.
11. Podle ust. § 443 odst. 1 ZOK v případě smrti člena představenstva, odstoupení z funkce, odvolání anebo jiného ukončení jeho funkce anebo v případě zániku právnické osoby, která je členem představenstva, bez právního nástupce zvolí příslušný orgán do 2 měsíců nového člena představenstva. Nebude-li z důvodů uvedených ve větě první představenstvo schopno plnit své funkce, jmenuje chybějící členy soud na návrh osoby, která na tom má právní zájem, a to na dobu, než bude řádně zvolen chybějící člen nebo členové, jinak může soud společnost i bez návrhu zrušit a nařídit její likvidaci.
12. Podle ust. § 193 OZ likvidátor nabývá působnosti statutárního orgánu okamžikem svého povolání. Za řádný výkon funkce likvidátor odpovídá stejně jako člen statutárního orgánu.
13. Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 27 Cdo 3438/2022 mimo jiné konstatoval, že zásadně není možné rozhodnout o jmenování hmotněprávního opatrovníka právnické osoby, probíhá-li souběžně řízení o zrušení právnické osoby s likvidací a jmenování likvidátora, jehož výsledkem má být – mimo jiné – jmenování osoby, jíž svědčí působnost statutárního orgánu (§ 193 OZ).
14. V rámci odvolacího jednání provedl odvolací soud dokazování úplným výpisem z obchodního rejstříku společnosti, úplným zněním stanov společnosti ze dne 30. 10. 2017 opatřeným ze Sbírkky listin, usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 4. 2024, č. j. 8 Cmo 15/2024-404, usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 25. 9. 2023, č. j. 1 Cm 48/2020-352 a usnesením Nejvyššího soudu ze dne 5. 9. 2023, č. j. 27 Cdo 164/2023-436.

15. Z úplného výpisu z obchodního rejstříku společnosti vedeného Krajským soudem v Ostravě v oddíle B, vložce 3042, bylo zjištěno, že má společnost jako člena dozorčí rady zapsaného navrhovatele, a to se dnem vzniku funkce 7. 2. 2019. Dle stanov společnosti ze dne 30. 10. 2017, konkrétně dle čl. 13 odst. 4 stanov, je funkční období člena dozorčí rady pět let. Dále pak bylo z usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 4. 2024, č. j. 8 Cmo 15/2024-404 ve spojení usnesením Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 25. 9. 2023, č. j. 1 Cm 48/2020-352 zjištěno, že společnosti byl pravomocně jmenován likvidátor, a to konkrétně z řad insolvenčních správců postupem dle § 191 odst. 4 OZ Mgr. Ing. Pavla Buxbaumová. Za tím účelem navržená osoba - Ing. Jaroslav S. – nebyla shledána vhodnější než na společnosti (a akcionářích) nezávislá insolvenční správkyň.
16. A konečně z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 9. 2023, č. j. 27 Cdo 164/2023-436 bylo zjištěno odmítnutí dovolání Miroslava P. ve věci nároku společnosti na náhradu škody pro jeho porušení povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, protože byl zachován závěr odvolacího soudu o tom, že Miroslav P. svým jednáním, které spočívalo v uzavření dohody o narovnání, následném uzavření dohody o vzájemném zápočtu a navazujícím plnění vůči společnosti GEMER, porušil povinnost péče řádného hospodáře (povinnost loajality) dle § 159 zákona OZ, neboť takto učinil, ačkoli žádný závazek žalobkyně vůči společnosti GEMER (z postoupení práv k hernám) neexistoval, což žalovaný musel vědět.
17. Bylo-li provedeným dokazováním zjištěno, že navrhovateli zaniklo funkční období (pětileté funkční období zaniklo ke dni 7. 2. 2024), což potvrdila i jeho zástupkyně, vyzval odvolací soud navrhovatele k dotvrzení skutečností týkajících se jeho právního zájmu na podaném návrhu, jestliže již není členem dozorčí rady. K tomuto navrhovatel uvedl, že i v situaci, kdy není členem dozorčí rady společnosti, má zájem na kontinuitě a zastupitelnosti společnosti členy, kteří o společnosti ví nejvíce. Rovněž má zájem na tom, aby byla společnost řádně zlikvidována.
18. Odvolací soud zastává názor, že zájem na řádné likvidaci společnosti a úpravě jejich vnitřních poměrů mohl mít navrhovatel, jakožto člen dozorčí rady, v době podání návrhu a po dobu řízení až do zániku jeho funkce, neboť jako člena kontrolního orgánu společnosti se jej její ne/fungování přímo týkalo. Ztráta postavení člena dozorčí rady tento vztah přerušila a sám navrhovatel (ústí své zástupkyně) netvrdil nic, co by ho pojilo se společností po zániku funkce člena dozorčí rady natolik, aby bylo možno shledat jeho právní zájem na požadovaném určení. Proto má odvolací soud za to, že ztrátou postavení člena dozorčí rady v průběhu řízení, ztratil navrhovatel i zákonem předjímaný právní zájem na požadovaném určení, a tedy i aktivní věcnou legitimaci k uplatnění posuzovaného nároku, čehož důsledkem je skutečnost, že návrhu nemůže být vyhověno.
19. Vedle uvedeného (primárního) důvodu shledal odvolací soud i další důvody zamítnutí návrhu, o které by opřel své rozhodnutí v případě, že by navrhovatel v průběhu řízení právní zájem neztratil.
20. Především jde o skutečnost, že společnosti již byl pravomocně ustanoven likvidátor, tj. osoba, která nabývá (neomezené) působnosti statutárního orgánu, protože, a to ve světle výše uvedené judikatury aplikovatelné i v této věci, odpadl důvod pro jmenování chybějících členů představenstva založený na nemožnosti jednat s orgány veřejné správy, obchodními partnery, věřiteli a podobně, neboť soudem jmenovaný likvidátor je oprávněn zastupovat společnost ve všech věcech (viz také rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 27 ICdo 65/2023). S takto popsáním právním názorem odvolacího soudu byl rovněž navrhovatel seznámen usnesením odvolacího soudu ze dne 12. 6. 2024, které bylo jeho právní zástupkyni doručeno dne 13. 6. 2024, a v rámci kterého byl rovněž vyzván k dotvrzení právního zájmu, bude-li trvat na podaném návrhu. Navrhovatelem tvrzené obavy stran možného konfliktu zájmů ustanoveného likvidátora, či případné jiné (dočasné) nemožnosti funkci likvidátora vykonávat nepovažoval odvolací soud za opodstatněné. Akcentoval především skutečnost, že společnosti byl likvidátor jmenován soudem z řad insolvenčních správců, a v případě naplnění obávané skutečnosti, je tato situace

poměrně rychle řešitelná například jmenováním jiného insolvenčního správce novým likvidátorem či opatrovníkem společnosti. Zmíněnou potřebu kontroly výkonu funkce likvidátora a případné nápravy nedostatků v jeho činnosti lze zajistit prostřednictvím společníků likvidované společnosti, případně soudu, kterým se likvidátor ze své činnosti zodpovídá (viz § 191 odst. 1, § 205 odst. 3 OZ a § 94 ZOK), popřípadě prostřednictvím kontrolního orgánu, kterým je ve společnosti dozorčí rada.

21. Návrhu by nebylo možno vyhovět ani z důvodu nevhodnosti navržených osob. Jestliže nebyl 3. účastník shledán vhodnou osobou pro jmenování likvidátora, není vhodnou osobou ani pro výkon funkce člena představenstva, a to z týchž důvodů, jak jsou podrobně rozepsány ve výše citovaných rozhodnutích, neboť rozsah působnosti likvidátora zrušované společnosti se s působností statutárního orgánu kryje. Poškodil-li účastník 2 společnost porušením péče řádného hospodáře při výkonu funkce statutárního orgánu (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu č.j. 27 Cdo 164/2023-436), diskvalifikuje jej tato skutečnost z okruhu vhodných osob pro doplnění představenstva společnosti.
22. Proto odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil (§ 220 OSŘ) a návrh zamítl.
23. V důsledku změny meritorního rozhodnutí soudu prvního stupně bylo nezbytné rozhodnout nově i o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně.
24. O náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 OSŘ ve spojení s § 151 odst. 1 OSŘ a § 142 odst. 1 OSŘ tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť navrhovatel nebyl se svým návrhem úspěšný a 2. a 3. účastník sdíleli procesní zájem shodný s navrhovatelem. Společnosti sice náklady vznikly, a to v podobě odměny ustanoveného opatrovníka, ale ty budou hrazeny z rozpočtových prostředků státu na základě navazujícího usnesení, a proto odvolací soud výrokem III rozhodl pouze o základu nároku státu na náhradu těchto nákladů vůči navrhovateli.
25. O náhradě nákladů odvolacího řízení účastnice 1 bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 OSŘ ve spojení s § 151 OSŘ a § 142 odst. 1 OSŘ tak, že navrhovatel je povinen zaplatit v odvolacím řízení úspěšné společnosti na náhradě nákladů odvolacího řízení 600 Kč představujících dle § 1 odst. 1 písm. b) a c) ve spojení s § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. paušální náhradu za 2 úkony (příprava účasti na jednání a účast u odvolacího jednání) ve výši á 300 Kč.
26. Lhůtu k plnění určil odvolací soud dle § 160 OSŘ.
27. O náhradě nákladů odvolacího řízení mezi navrhovatelem a 2. a 3. účastníkem bylo rozhodnuto s ohledem na jejich shodný procesní zájem tak, že nemají navzájem právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.
28. O povinnosti navrhovatele zaplatit soudní poplatek za odvolání podané společností bylo rozhodnuto s odkazem na výsledek řízení dle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích a osvobození společnosti od placení soudních poplatků. Výše soudního poplatku byla stanovena dle položky č. 22 bodu 1. písm. b) ve spojení s položkou 4 bodem 1. písm. c) Sazebníku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **může** účastník podat dovolání k Nejvyššímu soudu do dvou měsíců od jeho doručení u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, a to pouze z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Bude-li odvolacím soudem vydáno opravné usnesení, poběží tato lhůta od doručení opravného usnesení. Dovolání je přípustné, jestliže toto rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která

v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 237 a § 239 OSŘ).

Olomouc 21. srpna 2024

JUDr. Ladislav Bognár v.r.
předseda senátu